

88297

BNK/8 1971

FLYTTFÅGELSTRÄCK ÖVER GNIE

Att vara i tornet vid Gnien en vacker vårsöndag då det framför en, på den levande blå böljan ligger 100-talet sångsvanor och betar, samt formation efter formation med vipor och måsar passerar över mot norr. Detta är att uppleva våren, nordsträcket.

Att en kylig gråkulen septembersöndag, se blåhökar, höra kustpipare och andra arktiska vadarfåglar dra över Gnien, så är detta att uppleva hösten, sydsträcket.

Fågelvägen över området där just Gnien är belägen är ganska smal, och mängder av fågelindivider äro det som tager den på sin färd mot rikligare föda.

Det finns intet så spännande som att då dagen gryr vandra över tuvorna, och taga plats framför scen, där föreställningen minut för minut blandas med skönhet, dramatik, mängd och individualism.

Helgdagarna under april, maj, augusti, september och oktober har medlemmar i Naturklubben uppehållit sig i området, för att följa fåglarnas förehavanden.

Under de båda vårmånaderna har ossdagarna i väderhänseende, varit bra.

G N I E N

g då det framför
gsvanor och betar,
passerar över

, höra kustpipare
är detta att upp-

ngen är ganska
ager den på sin

vandra över tuv-
ngen minut för
ividualism.

er och oktober har
för att följa

änseende, varit bra.

I slutet av mars anlände de första sångsvanarna. Och efterföljande tre veckor var sångsvanen tribut vid sjön. Veterligt har aldrig tidigare, såsom den 14 april 207 sångsvanar rastat i sjön, därtill en mindre sångsvan. I samband med nordlig vind den 19 april lämnade alla svanar sjön. Änderna kom samtidigt, men kom under våren aldrig upp i de vanligen stora mängderna. Kanske till följd av att små nederbörds mängder fallit under vintern, varför sjön aldrig svämmade över. Detta hade också inverkan på vadarfåglarna under maj månad, vilka sågs rastande i färre antal än vanligt.

Den ovanligt tidiga observationen av skedand, den 11 april är nämnvärd. Likaså den i Gnien sällan rastande viggan, den 25 april låg över 50 st. viggas i sjön. Gråsiskorna uppträdde intressant under första halvan av april, då Säterlandet var anhalt för nordsträckande flockar av siskor. Den 9 april hade den rastande flocken sitt maximum, 300 exemplar.

Vitfågelsträcket var starkt dominerande några dagar. Förmiddagarna den 12 och 15 april passerade omkring 800 st. mäsar. Huvudkontingenterna för gråtrut kom den 9 april och 11 april, skratmås 12 och 15 april, fiskmås 15 och 17 april.

De gråa gässen som tidigare år till största del anlönt vid skiftet april-maj, kom i år översträckande under hela april till första dagarna i maj. Kanske beroende på den blida vintern.

Den 18 april flyttade största antalet arter förbi Gnien, och märkligt var rovfågelsräcket, 13 st. blåhökar, andra hökar, falkar, vråkar samt en havsörn. Och efter Gnienförhållanden, passerade stora tranflockar denna enastående förmiddag.

Under maj är det främst sträcket av vadare som intresserar vid Gnien. Nätterna den 8 och 9 maj förekom ett rikt tringa-sträck. Speciellt drillsnäpporna vars locklåten ständigt hördes från den stjärnklara himeln. Svaga sydliga vindar rådde dessa nätter. En kontroll av stararnas nattsträck, visade att ungefär 200 st. "Ramnässtarar" övernattade på Rävsnäsudden.

En del ovanligare fågelarter uppträdde också vid Gnien under våren. Kanske märkligast att en ejder (guding), gick ner på Gnien den 2 maj. Nattskärre, rödstrupig piplärka, strandkata, rödspov, svarttärna, havstrutar och vid två tillfällen havsörn är nämnvärt.

Under hösten hade vi otur med vädret under obsdagarna, och gick därför miste om främst småfågelflyttningen. Ingen speciell toppdag för rovfågelsträcket kunde skönjas. Såväl den 29 aug. som den 4 och 9 sept. förekom ett gott vråksträck. Sistnämnda dag var en av de bättre fjällvråksdagar som upplevts vid Gnien.

Det märkligaste med fågelhösten var uppträdandet av blåhök, vilken sågs vid fler tillfällen än tidigare höstar. Redan den 6 aug. sågs blåhök, och sedan fram till den 24 okt.

Större och fler sädgåsflockar än annars om höstarna har också varit utmärkande, den 9 okt. passerade bl.a. en flock innehållande 65 st. gäss. Fler hackspettsobservationer än vanligt tyder på att rörelser bland dessa förekommit. De arktiska vadarna ses i enstaka ex. varje höst, så ock denna.

En ny fin grönsiskehöst var det, under hela sept. - okt. förekom de förbisträckande, med kulmen den 3 och 9 okt. Den 15 okt. anlände de första sångsvanarna åter, och därmed de fågelarter som blott flyttar undan snön och kylan.

Björktrastar och grönfinkar uppträdde rikligt, enstaka varfåglar och sista dagarna i oktober kom snösparvarna, sidensvansarna och kungsörn.

De fågelarter som iaktogs under hösten vid Gnien och av sällsynthet bör omnämnas är bl.a. pilgrimsfalk, jorduggla, rödstr. pip-lärka, kustpipare, hägrar och vid två tillfällen kungsörn.

S.L.

Blåhök i vråkskriv över Gnien

Sören Lennart
71